

GAMVIK KOMMUNE

Ordfører

Fiskeridirektoratet

Deres ref.

Vår ref.
26/442 - 2

Dato
23.06.2026

Uttalelse til høring om fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst

Viser til Kommunestyrets vedtak i sak 42/26 den 18.06.2026.

Høringsuttalelse fra Gamvik kommune

Fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst

Innledende merknader

Gamvik kommune er et ressursbasert kystsamfunn bygd på marine ressurser. Havet, fiskeriene og landindustrien har formet bosettingen, arbeidslivet, kulturen og samfunnsstrukturen i kommunen gjennom generasjoner. For kommunen er forvaltningen av fiskeressursene derfor et spørsmål om næringsutvikling, rekruttering, bosetting, beredskap og framtidig samfunnskraft.

Denne høringen gjelder fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst. For Gamvik kommune må forslagene vurderes i lys av det samlede samfunnsoppdraget i fiskeripolitikken. Saken handler om hvem som får tilgang til fellesskapets marine ressurser, hvor eierskap og verdiskaping lokaliseres, hvilke fartøygrupper som styrkes, og hvordan kystsamfunnene langs Barentshavet påvirkes over tid.

Det må ligge en ærlig erkjennelse til grunn for vurderingene: Mange kystsamfunn langs Barentshavet er blitt svakere i en periode der fiskeriene har skapt store og økende verdier. Dette er et alvorlig paradoks. Verdierne fra et av verdens mest produktive og verdifulle havområder har i for liten grad bidratt til utvikling i samfunnene som ligger nærmest ressursene. Over tid har flere lokalsamfunn mistet fartøy, råstoff, arbeidsplasser, aktivitet og framtidstro.

Denne utviklingen er et resultat av politiske valg, reguleringer, strukturering og et kvotesystem som over tid har bidratt til at rettigheter, kapital og verdiskaping er samlet på færre hender og i større grad flyttet bort fra mange kystsamfunn. Kvotesystemet har bidratt til økt lønnsomhet i deler av flåten. Den gevinsten må erkjennes. Samtidig må hele regnestykket tas med. Når lønnsomheten øker i ett ledd, samtidig som samfunnene som ressursene springer ut fra svekkes, må styringsmaktene vurdere om systemet samlet sett virker i tråd med formålet.

Postadresse
Gamvik kommune
Postboks 174
9770 Mehamn

Besøksadresse
Gamvik kommune/rådhuset
Vevikveien 6
9770 Mehamn

Telefon
+ 47 97 99 77 00

Kontonr
Org.nr
934 266 811

E-post
postmottak@gamvik.kommune.no
Internett
www.gamvik.kommune.no

Havressursloven gir et tydelig utgangspunkt. De viltlevende marine ressursene ligger til fellesskapet i Norge. Forvaltningen skal være bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom, og den skal medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. Gamvik kommune mener at dette helhetlige formålet må tillegges større vekt i den videre utviklingen av kvotesystemet.

For Gamvik kommune må fiskeripolitikken vurderes etter et helhetlig samfunnsregnskap. Samlet lønnsomhet og effektivitet i flåteleddet er viktige hensyn, men vurderingen må også omfatte lokal råstofftilgang, arbeidsplasser, rekruttering, bosetting, foredling, samfunnsmotstandskraft og nasjonal tilstedeværelse langs kysten.

Bærekraftig fiskeriforvaltning må bygge på både økologiske, økonomiske og sosiale hensyn. Høsting av marine ressurser forutsetter balanse i økosystemene. Samtidig må forvaltningen bidra til at samfunnene langs kysten fortsatt har grunnlag for arbeid, kultur, beredskap og framtidstro. Dette er i tråd med den helhetlige forståelsen av bærekraft som ligger til grunn for FNs bærekraftsmål.

Gamvik kommune mener derfor at styringsmaktene må se kvotesystemet, strukturpolitikken og fordelingen av strukturgevinst i sammenheng med bosetting, rekruttering, lokal verdiskaping, økologisk bærekraft og nasjonal tilstedeværelse i nord.

Dette er særlig viktig i den geopolitiske situasjonen Norge står i. Levende kystsamfunn i Finnmark har betydning for distriktspolitikken, beredskapen, suverenitetshevdelsen og totalforsvaret. Uten arbeid, folk og framtidstro langs kysten svekkes også Norges sivile tilstedeværelse i nord.

Gamvik kommune ber derfor om at endringer i fiskeripolitikken vurderes etter ett samlet spørsmål: Bidrar de til å bygge levende, bærekraftige og motstandsdyktige kystsamfunn, eller bidrar de til ytterligere å tappe dem?

Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet

I den aktuelle høringen om fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst viser Gamvik kommune til Riksrevisjonens undersøkelse, «Undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket», Dokument 3:6 (2019-2020), offentliggjort 28. april 2020.

Riksrevisjonen konkluderte med at endringene i kvotesystemet i perioden 2004-2018 har bidratt til økt lønnsomhet i fiskeflåten, men samtidig utfordret sentrale fiskeripolitiske prinsipper og ført til redusert fiskeriaktivitet i flere kystsamfunn.

Et hovedpoeng i Riksrevisjonens kritikk er at utviklingen i kvotesystemet over tid har skjedd uten tilstrekkelig politisk styring, konsekvensutredning og kontroll med de samlede virkningene. Endringene har bidratt til økt eierkonsentrasjon, færre og større fartøy, svekket kobling mellom fartøy og kvote, høyere kvotepriser og vanskeligere rekruttering for nye fiskere. Riksrevisjonen peker også på at landingene er blitt mer konsentrert til færre og større mottak, og at flere ressursbaserte kystkommuner har fått redusert aktivitet.

Dette er direkte relevant for høringssaken, fordi forslag om fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst vil kunne påvirke hvem som får tilgang til fiskeressursene,

hvor eierskapet konsentreres, hvilke fartøygrupper som styrkes, og hvor fiskeriaktiviteten faktisk finner sted. Dersom strukturgevinster og kvotetak utformes på en måte som favoriserer ytterligere konsentrasjon, kan det forsterke de utviklingstrekkene Riksrevisjonen allerede har advart mot: færre og større fartøy, økte kvotepriser, vanskeligere rekruttering, svekket kobling mellom fartøy og kvote, og redusert aktivitet ved lokale mottak.

På denne bakgrunn mener Gamvik kommune at regelverket i den aktuelle saken må vurderes ut fra et bredere samfunnsøkonomisk og fiskeripolitisk perspektiv enn effektivitet og lønnsomhet i flåten alene. Vurderingen må også omfatte de fiskeripolitiske målene om lokalt eierskap, variert flåtestruktur, rekruttering, aktivitet i kystsamfunnene og geografisk spredning av landinger.

Fordeling av strukturgevinst bør innrettes slik at den motvirker ytterligere konsentrasjon av kvoter og eierskap, og bidrar til å styrke den minste og lokalt forankrede kystflåten.

Gamvik kommune mener derfor at høringssaken må følges opp med grundige konsekvensvurderinger av hvordan forslagene vil påvirke eierkonsentrasjon, kvotepriser, rekruttering, landingsmønster, mottaksstruktur og sysselsetting i ressursbaserte kystsamfunn. Dette er nødvendig for å sikre at endringene ikke viderefører eller forsterker de svakhetene Riksrevisjonen tidligere har påpekt i kvotesystemet.

Referanse: Riksrevisjonen, Undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket, Dokument 3:6 (2019-2020), offentliggjort 28.04.2020.

Kapittel 2: Tildeling av ervervstillatelse, spesiell tillatelse og årlig deltakeradgang

Punkt 2.1: Reelt fiskereid flåte

Gamvik kommune mener at prinsippet om en reelt fiskereid flåte må ligge fast.

Dette har vært en bærebjelke i norsk fiskeripolitikk og en viktig årsak til at aktivitet, arbeidsplasser og verdiskaping har blitt værende langs kysten. Når fiskerne selv eier fartøyene og rettighetene, bidrar det til lokal forankring, spredt eierskap langs kysten, aktivitet på kaia, råstofftilgang til mottakene og arbeidsplasser både på sjø og land.

En harmonisering av ulike tillatelser og deltakeradganger, herunder eventuelle driftskrav til deltakelse i fiske, må gjennomføres på en måte som bevarer og tydeliggjør dette prinsippet.

For Gamvik kommune er spørsmålet om en reelt fiskereid flåte også et spørsmål om bosetting og framtidstro. Dersom eierskap og rettigheter i økende grad flyttes bort fra lokalsamfunnene som historisk har levd av ressursene, svekkes også sammenhengen mellom hav og land.

Fiskeressursene tilhører fellesskapet. Det innebærer at forvaltningen må utformes slik at fellesskapet langs kysten også får del i arbeid, verdiskaping og utviklingsmuligheter.

Punkt 2.2: Aktivitetskrav

Gamvik kommune støtter aktivitetskrav knyttet til fiskeritillatelser.

Aktivitetskrav bidrar til at tillatelser brukes til aktivt fiske. De gir også større forutsigbarhet for mottak, industri og andre virksomheter som er avhengige av råstofftilgang.

For kystsamfunnene er dette avgjørende. Tillatelser og kvoter må knyttes til aktiv høsting, lokal tilstedeværelse og samfunnsmessige ringvirkninger. Ressursene i havet må forvaltes på en måte som bidrar til aktivitet både på sjø og land.

Aktivitetskrav er derfor et viktig næringspolitisk virkemiddel for å oppfylle havressurslovens formål om sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene.

Punkt 2.4: Eierkonsentrasjon

Gamvik kommune er kritisk til at spørsmålet om eierkonsentrasjon ikke er grundigere problematisert og utredet i høringen.

Vi er bekymret for en utvikling der stadig flere rettigheter samles hos stadig færre aktører. For Gamvik kommune handler dette om eierskap, tilgang til næringen, muligheten til å etablere seg som fisker og grunnlaget for aktivitet i små og mellomstore fiskerisamfunn.

Gamvik kommune mener at lavest mulig eierkonsentrasjon vil bidra til mer spredt eierskap, flere aktive fiskere og mer motstandsdyktige ressursbaserte kystsamfunn. Vi ønsker at flere skal få mulighet til å satse på fiskerierne. Dette vil bidra til spredt bosetting og styrke fiskerisamfunnene langs kysten.

Lav eierkonsentrasjon er særlig viktig i områder hvor tilgangen på kapital allerede er begrenset. Når inngangsbilletten til fiskeryrket blir stadig høyere, svekkes rekrutteringen. Unge mennesker som ønsker å etablere seg i næringen, må få reelle muligheter til å starte i mindre skala og bygge seg opp over tid.

Dersom rettigheter konsentreres hos stadig færre aktører, svekkes også lokalsamfunnenes kontroll over eget næringsgrunnlag. Dette gjør kystsamfunnene mer sårbare, både økonomisk, sosialt og beredskapsmessig.

Kapittel 7: Fordeling av strukturegevinst

Generelle merknader

Gamvik kommune mener fortsatt strukturering er den største usikkerheten i denne høringen.

Vi forventer at konsekvensene av fortsatt strukturering for Finnmark og kystsamfunnene i nord utredes grundigere og så raskt som mulig.

En slik utredning må synliggjøre effektene endringer vil ha for bosetting, sysselsetting, lokal råstofftilgang, rekruttering og potensial for samfunnsutvikling i områdene som berøres. Dette er særlig sentralt for Finnmark, hvor fiskerinæringen har svært stor betydning for ressursbaserte kystsamfunn og for nasjonal tilstedeværelse.

Gjennom mange år har strukturpolitikken bidratt til en mer effektiv flåte. Samtidig har den ført til færre fartøy og mindre aktivitet i mange fiskerisamfunn. Når fartøy forsvinner fra et lokalsamfunn, forsvinner grunnlaget også for mottak, industri, verksteder,

transportører, servicebedrifter og andre arbeidsplasser som er avhengige av fiskerinæringen. Hele lokalsamfunnet settes i spill.

Gamvik kommune mener derfor at konsekvensene av strukturpolitikken for Finnmark må synliggjøres tydeligere enn det som gjøres i høringsnotatet.

Det må også vurderes om dagens kvote- og strukturpolitikk i tilstrekkelig grad bidrar til motstandsdyktige kystsamfunn. Når den negative samfunnsutviklingen har pågått over lang tid, parallelt med økende konsentrasjon av rettigheter og svekket lokal råstofftilgang, gir det grunn til å spørre om dagens system bidrar til å bygge eller tappe kystsamfunnene langs Barentshavet.

For Gamvik kommune er dette et grunnleggende spørsmål om helhetlig bærekraft. Effektivitet og lønnsomhet er viktige hensyn i fiskeriforvaltningen, og skal fortsatt vektlegges. Men hele regnestykket må tas med. Forvaltningen kan ikke avgrenses til lønnsomhet i flåteleddet dersom den samtidig svekker bosetting, rekruttering, lokal råstofftilgang, verdiskaping på land og samfunnsmotstandskraft i ressursbaserte kystsamfunn.

I tråd med den helhetlige forståelsen av bærekraft som ligger til grunn for FNs bærekraftsmål, må fiskeripolitikken vurderes etter både økologiske, økonomiske og sosiale konsekvenser. En fiskeriforvaltning som gir effektivitet i ett ledd, men svekker naturgrunnlaget, arbeidsplassene og lokalsamfunnene som ressursene springer ut fra, kan ikke forstås som fullt ut bærekraftig.

Naturgrunnlag, næringskjede og føre-var

Gamvik kommune vil understreke at all fiskeripolitikk må bygge på respekt for havets bæreevne.

Fiskeressursene er ikke isolerte størrelser. De inngår i næringskjeder der arter lavt i systemet er avgjørende for fisk, sjøfugl, villaks, sjøpattedyr og mennesker. Dersom grunnlaget nederst i næringskjeden svekkes, får det konsekvenser oppover i hele økosystemet.

Dette er særlig viktig i Barentshavet og langs kysten av Finnmark. Her er fiskeriene livsgrunnlag for mennesker, men de er også del av et større økologisk system som omfatter fjorder, fuglefjell, lakseelver og gyteområder.

Gamvik kommune mener derfor at føre-var-prinsippet må vektlegges tydeligere i forvaltningen, særlig der fisket berører nøkkelarter, gyteområder, lokale bestander og arter som har stor betydning for økosystemets samlede bæreevne.

En bærekraftig fiskeriforvaltning må se økosystem, fiskeri og samfunn i sammenheng. Det som svekker naturgrunnlaget, svekker også grunnlaget for framtidig høsting, arbeid, bosetting og kultur langs kysten.

Kvotetak

Gamvik kommune støtter lavere kvotetak over tid som et tiltak for å motvirke eierkonsentrasjon og bidra til et mer spredt eierskap.

Gamvik kommune støtter alternativ B for håndtering av kvotetak.

Videre mener Gamvik kommune at strukturgevinsten må omfattes av kvotetakene.

Lavere kvotetak vil kunne bidra til at rettigheter ikke samles hos stadig færre aktører. Dette er viktig for å sikre rekruttering, lokalt eierskap og aktivitet i flere fartøygrupper. Det er også viktig for å bevare en flåtestruktur som gir råstoff til mottakene og bidrar til aktivitet i lokalsamfunnene.

Gamvik kommune mener at kvotetak må vurderes både ut fra kapasitet og lønnsomhet, og ut fra hvordan de påvirker eierskap, rekruttering, råstoffstrømmer, bosetting og samfunnsmessig motstandskraft.

Strukturgevinst

Fordeling av strukturgevinster må ha et bredere formål enn effektivisering i flåteleddet.

Gamvik kommune mener at fordelingen også må bidra til:

- rekruttering av unge fiskere
- lokalt eierskap
- aktivitet i små og mellomstore fartøygrupper
- styrking av mottak og leveringsaktivitet i Finnmark
- økt lokal verdiskaping i kystsamfunnene
- mer stabile og motstandsdyktige lokalsamfunn langs Barentshavet

Målet må være at fiskeressursene fortsatt bidrar til å bygge samfunn langs kysten.

Dersom strukturgevinster fordeles på en måte som ytterligere svekker lokal råstofftilgang, rekruttering og aktivitet i små og mellomstore fiskerisamfunn, vil det være vanskelig å se hvordan forvaltningen fullt ut ivaretar havressurslovens formål om å medvirke til sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene.

Gamvik kommune mener derfor at strukturgevinst må brukes som et virkemiddel for å styrke kystsamfunnene, samtidig som hensynet til effektivitet i flåten ivaretas.

Rekrutteringskvoter

Gamvik kommune støtter at rekrutteringskvoter inkluderes i tilbakeføringen av strukturgevinst.

Disse kvotene er tildelt aktive fiskere, kan ikke omsettes og skal tilbake til fellesskapet når fiskeren går ut av yrket.

Rekrutteringskvoter er et viktig virkemiddel for å gi nye fiskere adgang til næringen uten at de må kjøpe seg inn i et marked der rettigheter blir stadig dyrere. Dette er særlig viktig i Finnmark, hvor kapitaltilgangen ofte er svakere enn i mer sentrale områder.

Når ressursene tilhører fellesskapet, er det rimelig at en del av gevinsten fra strukturpolitikken brukes til å sikre nye generasjoner adgang til fiskeriene.

Rekruttering

Mange unge ønsker fortsatt å bli fiskere.

Utfordringen er at det blir stadig dyrere å komme seg inn i næringen. Det er vanskelig å snakke om rekruttering når inngangsbilletten blir høyere og høyere.

Gamvik kommune mener det må legges bedre til rette for at unge kan starte i mindre skala og bygge seg opp over tid. Virkemidler som reduserer barrierer for kapitalanskaffelse bør vurderes seriøst. Unge som vil etablere seg i fiskerinæringen, fortjener insentiver som gjør det mulig å lykkes.

Ungdomsfiskeordningen er et godt eksempel på et tiltak som gir unge erfaring, inntekt og motivasjon til å satse videre. Slike ordninger må styrkes.

Rekruttering handler samtidig om mer enn tilgang til kvoter. Det handler også om hvorvidt det finnes lokalsamfunn unge mennesker ønsker å vende tilbake til. Det må finnes mottak, industri, servicefunksjoner, boliger, skoler, fritidstilbud og framtidstro. Fiskeripolitikken må derfor ses i sammenheng med den samlede samfunnsutviklingen langs kysten.

Når arbeidsplasser forsvinner, forsvinner også mye av grunnlaget for at unge skal bli boende eller komme tilbake. Over tid svekker dette både næringen og lokalsamfunnene.

Fiskeri, kultur og samfunnsmotstandskraft

I Gamvik kommune er fiskeri en samfunnsbærende næring med betydning for arbeid, bosetting, kultur og beredskap.

Fisken har vært en av de viktigste grunnene til at folk har bodd i fiskeværene langs kysten. Den kom inn til kysten, ble levert fersk på kaia, skapte arbeid i mottakene, aktivitet i industrien, inntekt til familiene og grunnlag for bosetting.

Ressursene som tidligere hadde sterk lokal tilknytning, ble i stor grad levert fersk til mottak og industri langs kysten. Dette ga grunnlag for helårige og sesongbaserte arbeidsplasser, lokal foredling, servicebedrifter, transport, håndverk, bosetting og ringvirkninger i fiskerisamfunnene.

I dag er en større del av verdikjeden flyttet bort fra mange av de ressursbaserte kystsamfunnene. En økende andel av fisken landes, fryses eller bearbeides i andre deler av Norge eller i utlandet. Når råstoffet i mindre grad leveres ferskt til lokalsamfunnene langs Barentshavet, svekkes også grunnlaget for mottak, fiskeindustri, lokale arbeidsplasser og verdiskaping på land.

Et fiskevær ligger ikke tilfeldig. Det er vokst fram der havet ga livsgrunnlag, der fisken kom nært land, og der mennesker kunne bygge samfunn rundt høsting, foredling, fangst og omsetning av marine ressurser. Denne samfunnsstrukturen har fortsatt en verdi. Når fisket drives fra samfunn som ligger nært ressursene, gir det kortere avstand mellom fangstfelt, landing, mottak og videre bearbeiding. Det gir en umiddelbar gevinst både for lokalsamfunnet og for miljøet.

Derfor må fiskeripolitikken vurderes ut fra et samlet verdikjedeperspektiv, der fangst og omsetning i flåteleddet ses i sammenheng med arbeid, aktivitet og verdiskaping på land. Det bør være et mål å videreføre og styrke den strukturen som allerede finnes i fiskeværene, nettopp fordi disse samfunnene ligger der ressursene finnes.

Langs Finnmarkskysten er også den sjøsamiske kulturarven tett knyttet til bruk av havet, fjordene, båtene, sesongene, stedsnavnene og den lokale kunnskapen. Mange steder er språket svekket eller borte, men livsformen og kunnskapen har fortsatt levd videre. Når fiskeriene svekkes og arbeidsgrunnlaget forsvinner, trues også denne livsformen.

Da blir tapet større enn tap av arbeidsplasser alene. Det handler også om kultur, tilhørighet og historisk kontinuitet.

Motstandsdyktige kystsamfunn forutsetter arbeid, tillit, lokal verdiskaping og framtidstro. Et samfunn der folk opplever at verdiene forsvinner ut, at ungdommen flytter, at arbeidsplasser forsvinner og at styringsmaktene ikke ser konsekvensene av egen politikk, får lavere motstandskraft.

Dette er særlig alvorlig i grenseområdene i nord. Sikkerhetspolitikk handler om forsvar, grensevakter og radarer. Men den handler også om sivile samfunn, arbeid, bosetting, tilhørighet og tillit.

Uten levende kystsamfunn langs Finnmarkskysten svekkes Norges tilstedeværelse der landet er mest utsatt.

Fiskeri er en samfunnsbærende næring

Gamvik kommune vil understreke at fiskeri er en samfunnsbærende næring.

Det handler om bosetting, arbeidsplasser, kultur, matberedskap, beredskap og norsk tilstedeværelse i nord.

I en tid hvor sikkerhet og nordområdene står høyt på dagsorden, er det viktig å huske at levende kystsamfunn også er en del av beredskapen.

Det er vanskelig å snakke om tilstedeværelse i nord dersom grunnlaget for å bo og arbeide langs kysten gradvis svekkes.

Forvaltningen av fiskeressursene må derfor vurderes etter om den bidrar til å styrke eller svekke samfunnene langs kysten av Barentshavet.

Avslutning

Gamvik kommune mener at denne høringen må vurderes i lys av den samlede utviklingen langs kysten av Barentshavet. Fiskeripolitikken kan ikke vurderes løsrevet fra situasjonen i økosystemene, i fiskeriene, i landindustrien og i de ressursbaserte kystsamfunnene som er bygd opp rundt havet.

Over tid har flere arter og bestander som danner grunnlaget for livet i havet og langs kysten blitt kraftig svekket. Dette gjelder særlig arter langt nede i næringskjeden, som lodde, sil/tobis og sild. Når slike nøkkelarter reduseres, får det virkninger oppover i hele økosystemet. Konsekvensene merkes hos sjøfugl, kysttorsk, villaks, sjøpattedyr og i samfunnene som har sitt livsgrunnlag knyttet til havet.

Utviklingen fra kysttorsken til villaksen, fra fuglefjellene til fiskeværene, viser at vi må se

sammenhengene tydeligere. Svekket næringsgrunnlag i havet, redusert tilgang på fisk langs kysten, sviktende råstofftilgang, færre arbeidsplasser og lavere bosetting i lokalsamfunnene er ikke uavhengige utviklingstrekk. Når livsgrunnlaget i havet svekkes, svekkes også grunnlaget for arbeid, kultur, beredskap og bosetting langs kysten.

Det må samtidig gjøres et ærlig tilbakeblikk på fiskeripolitikken og fiskeriforvaltningen som har ført oss dit vi er i dag. Gjennom flere tiår har reguleringer, strukturering, teknologisk utvikling og kvotesystem bidratt til mer effektiv fangst og økt lønnsomhet i deler av flåten. Dette er en reell gevinst. Samtidig har mange lokalsamfunn langs kysten mistet fartøy, råstoff, mottaksaktivitet, arbeidsplasser og befolkning. Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet viste nettopp at økt lønnsomhet i flåten har hatt en kostnad for sentrale fiskeripolitiske mål.

Gamvik kommune mener styringsmaktene må være ærlige om disse utviklingstrekkene. Det må snakkes tydeligere om årsakssammenhengene som kan trekkes ut fra forskning, forvaltningskunnskap, historiske erfaringer og utviklingen i lokalsamfunnene. Når fellesskapets marine ressurser i økende grad skaper verdier som ikke blir igjen langs kysten der ressursene tas opp, oppstår det et misforhold mellom verdiskaping i havet og utvikling på land.

Havressursloven gir et klart utgangspunkt: De viltlevende marine ressursene ligger til fellesskapet i Norge. Forvaltningen skal være bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom, og den skal medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. For Gamvik kommune innebærer dette at fiskeripolitikken må vurderes etter et helhetlig samfunnsregnskap. Lønnsomhet i flåteleddet er viktig, men må ses sammen med lokal råstofftilgang, foredling, arbeidsplasser, rekruttering, bosetting, økologisk bærekraft og samfunnsmotstandskraft.

For Gamvik kommune leder dette fram til et grunnleggende spørsmål:

Hva slags kyst ønsker vi i framtiden?

Dersom svaret er levende havner, mottak med aktivitet, ungdom som satser på fiskeri og lokalsamfunn med framtidstro, må dette gjenspeiles i fiskeripolitikken. Ressursene ligger fortsatt utenfor Finnmarkskysten. Da må en større del av arbeidsplassene, aktiviteten og verdiskapingen også bli igjen langs kysten der ressursene tas opp.

Gamvik kommune mener derfor at endringer i fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst må brukes til å styrke lokal forankring, rekruttering, råstofftilgang, bosetting og verdiskaping i ressursbaserte kystsamfunn. Strukturgevinst må innrettes slik at den motvirker ytterligere konsentrasjon av kvoter og eierskap, og slik at fellesskapets ressurser i større grad bidrar til fellesskapets mål: bærekraftig forvaltning, arbeid, bosetting og levende lokalsamfunn langs kysten.

Fiskeressursene utenfor Finnmarkskysten må forvaltes som en del av livsgrunnlaget for både økosystemene og samfunnene langs Barentshavet. Det krever en fiskeripolitikk som ser hele verdikjeden, hele økosystemet og hele samfunnsregnskapet i sammenheng.

Fiskeriene i grenseområdene må også ses i sammenheng med Norges suverenitetshevdelse, sikkerhet og totalforsvar. En levende, attraktiv og robust kyst handler om Norges evne til å stå støtt i nord.

Uten mennesker som vil bo ved kysten og ved grensen, finnes det heller ingen stat som står støtt der landet er mest utsatt.

Med hilsen

Ragnhild Vassvik
Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur